

„Jizvy a modřiny vyčistí zlo...” (Příslaví 20:30)

Kniha Příslaví, 20. kapitola, verš 30:

Jizvy a modřiny vyčistí zlo, rány také nejhlubší nitro.

List Jakubův, 1. kapitola, verše 2-4:

Mějte z toho jen radost, moji bratři, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti. A vytrvalost ať je dovršena skutkem, abyste byli dokonalí a neporušení, prosti všech nedostatků.

Corrie ten Boom:

„Hluboké kořeny nikdy nepocházejí z lehkých časů.”

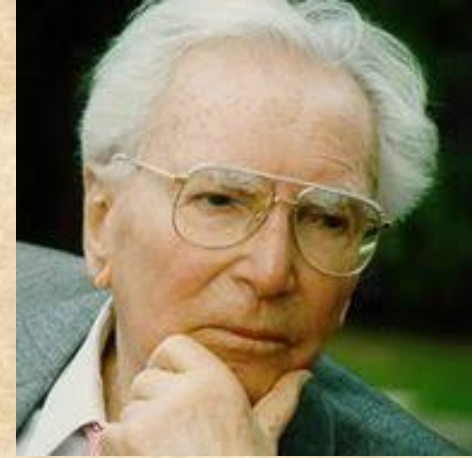

Smysl utrpení

- ▶ Žalm 119, verš 67: *Dokud jsem nebyl pokořen, bloudil jsem; teď však zachovávám tvé slovo.*
- ▶ Žalm 119, verš 71: *Bylo pro mě dobré, že jsem byl pokořen, neboť jsem se naučil tvým ustanovením.*
- ▶ Žalm 119, verš 75: *Vím, Hospodine, že tvá nařízení jsou spravedlivá; pokořils mě pravdou.*
- ▶ Hebrejský text říká spíše: „Ve své věrnosti jsi mě pokořil (ponížil, přivedl k utrpení).“ Bůh dopouští utrpení ne proto, aby člověka trápil, ale protože je věrný a vede ho správnou cestou.
- ▶ Neznamená to, že násilí je dobré, že fyzické tresty jsou vždy potřeba
- ▶ Některé bolestné zkušenosti vedou k vnitřní proměně
- ▶ Člověk, který projde těžkou životní krizí se stane pokornějším a moudřejším
- ▶ Někdy neseme důsledky svých špatných rozhodnutí – např. chyba, nedůslednost, nebo dokonce podvod v práci může vést ke ztrátě zaměstnání, nebo dokonce k žalobě o náhradu škody
- ▶ Nesprávná životospráva vede ke zdravotním potížím, špatné chování k druhým lidem, sobeckost, odsuzování vede k tomu, že s námi nechce nikdo trávit čas, případně nám naše špatné chování vrací a taky nás zraňuje
- ▶ Bůh nás vede k tomu, abychom uviděli svoje špatné postoje, charakterové vady a chce naši proměnu, abychom odráželi Jeho charakter – být plní lásky, milosti a pravdy – jako Pán Ježíš
- ▶ Chce, abychom si uvědomili, že jsme na Něm závislí a že Jeho vůle a principy jsou pro nás ty nejlepší

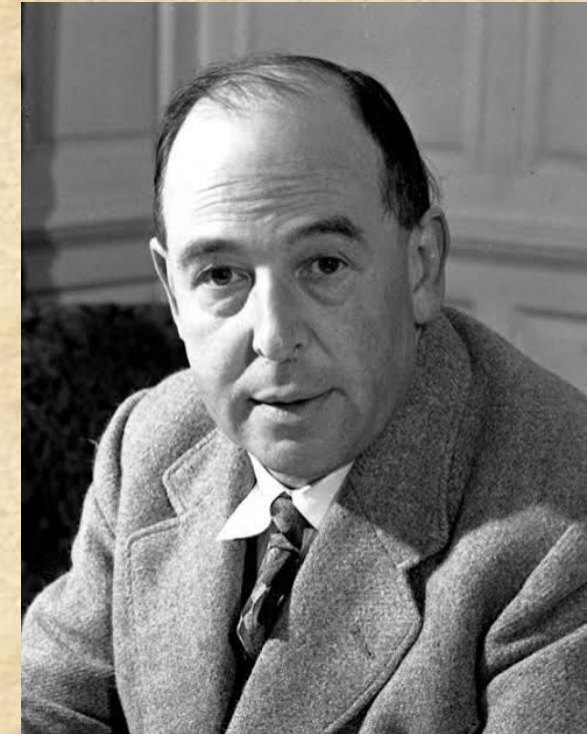
Smysl utrpení

- ▶ Viktor Emil Frankl (26. března 1905 Vídeň – 2. září 1997 Vídeň)
- ▶ Rakouský neurolog a psychiatr, zakladatel existenciální analýzy a logoterapie
- ▶ Během druhé světové války byl vězněn v koncentračních táborech, včetně Osvětimi a Dachau. Zde zjistil, že i v těch nejextrémnějších podmínkách měli větší šanci na přežití ti, kteří **našli pro své přežití vyšší smysl nebo cíl**.
- ▶ Učil, že smysl života lze nalézt třemi způsoby: 1. vykonáním činu nebo práce, 2. prožitím hodnoty či lásky k někomu, 3. postojem, který zaujmeme k nevyhnutelnému utrpení.
- ▶ *„Co člověk skutečně potřebuje, není stav bez napětí, ale úsilí a zápas za cíl, který stojí za to.“*
- ▶ *„Když už nemůžeme změnit situaci, jsme vyzváni změnit sami sebe.“*
- ▶ C. S. Lewis v knize Problém bolesti:
- ▶ *„**Bůh** nám šeptá v našich radostech, mluví v našem svědomí, ale **křičí v našem utrpení; utrpení je jeho megafon, kterým probouzí hluchý svět.**“*
- ▶ Protože často neslyšíme Boží řeč, Jeho šeptání, musí použít svůj megafon, protože člověka miluje...

Smysl utrpení

- ▶ Clive Staples Lewis (29. listopadu 1898 – 22. listopadu 1963) byl světoznámý britský spisovatel, literární kritik, profesor v Oxfordu a Cambridgi a významný křesťanský teolog. Mezi širokou veřejností proslul zejména jako autor legendární fantasy série Letopisy Narnie.
- ▶ V pozdějším věku se oženil s americkou spisovatelkou Joy Davidman, která však po čtyřech letech podlehla rakovině, což hluboce ovlivnilo jeho pozdní tvorbu.
- ▶ V knize Problém bolesti předkládá odpověď na otázku: Jak může existovat dobrý a všemocný Bůh, když na světě existuje bolest a utrpení?
- ▶ Bůh stvořil svět dobrý a dal lidem svobodnou vůli – skutečná láska vyžaduje svobodu
- ▶ Se svobodou přichází možnost, že lidé mohou jednat proti Bohu i proti sobě navzájem
- ▶ Mnoho utrpení je důsledkem lidských rozhodnutí, nikoli Božího záměru
- ▶ Jedna z nejslavnějších Lewisových myšlenek „Bolest je Boží megafon.“
- ▶ Utrpení nutí člověka přemýšlet o hlubších otázkách života
- ▶ Božím cílem je proměna člověka v bytost schopnou skutečné lásky a vztahu s Bohem
- ▶ Tato proměna může být bolestivá, jako když sochař opracovává kámen
- ▶ Smysl utrpení lze plně pochopit jen ve světle věčnosti, změna pohledu na utrpení
- ▶ Láska vždy zahrnuje zranitelnost, vyhnout se tomu může člověk jen tím, že se uzavře, ale pak nepozná lásku...

Smysl utrpení

- ▶ Křesťanská naděje není optimismus – optimismus říká: „Dobře to dopadne.“
- ▶ Křesťanská naděje založená na biblické víře: „**Bůh zůstává věrný, i když nevíme, jak to dopadne.**“
- ▶ Příběh Josefa a jeho bratrů (Genesis 50. kapitola, verše 19-21):
Ale Josef jim odpověděl: Nebojte se. Cožpak jsem na místě Boha? Vy jste proti mně sice zamýšleli zlo, Bůh to však zamýšlel k dobru, aby vykonal to, co je dnes, aby zachoval při životě početný lid. A tak se už nebojte. Já se budu starat o vás i o vaše malé děti. Tak je utěšoval a mluvil k jejich srdci.
- ▶ Bratři se chtěli zbavit Josefa, protože na něj žárlili, že ho jejich otec má nejraději a také jim vadily jeho sny, které ukazovaly na Josefovou výjimečnost. Dokonce ho chtěli zabít, ale nakonec jej prodali do otroctví. Neměli s ním soucit, nezajímalo je, že má strach, věděli, jaký je úděl otroků a co ho čeká za trápení.
- ▶ Josef zůstal věrný Bohu a Jeho přikázáním i v otroctví v Egyptě
- ▶ Kvůli tomu se dostal i do vězení – odmítl milostné návrhy manželky Potífara
- ▶ Bůh ovšem věděl, že přijde období hladu – 7 let, které tvrdě dopadne i na Jákobovu rodinu
- ▶ Použil si Josefa k záchraně nejen svého vyvoleného lidu, Josef to pochopil a přijal
- ▶ Celá historie izraelského národa je důkazem o tom, že Bůh skrze zkoušky vede lid k sobě
- ▶ Útlak v Egyptě – rány, které Bůh seslal, byl tím oslaven
- ▶ Pronásledování egyptany – průchod po dně moře, cesta pouští do Kanaánu – hlad, žízeň – mana, křepelky, voda ze skály...

Smysl utrpení

- ▶ Jan Ámos Komenský: „**Kříž trpělivě nesený bývá klíčem k nebi.**“
- ▶ Komenský byl hluboce věřící člověk a sám prožil mnoho utrpení – ztratil rodinu během morové epidemie, musel opustit vlast po porážce stavovského povstání a velkou část života strávil v exilu. Proto jeho slova nejsou jen teoretickou úvahou, ale odrážejí jeho vlastní zkušenost.
- ▶ Kříž dle Komenského neznamena pouze kříž jako křesťanský symbol, ale také životní těžkosti, utrpení, nemoci, ztráty, nespravedlnost nebo jiné zkoušky, které člověka potkávají.
- ▶ Trpělivě nesený znamená snášet tyto obtíže statečně, s vytrvalostí, bez rezignace na dobro a bez zahořknutí. Nejde o pasivní smíření se se vším, ale o způsob, jak člověk na utrpení odpovídá.
- ▶ Klíčem k nebi - Komenský vyjadřuje přesvědčení, že právě věrnost, trpělivost a zachování mravních hodnot i v těžkých chvílích člověka přibližují k Bohu a věčnému životu.
- ▶ Životní zkoušky samy o sobě člověka nezušlechťují, ale způsob, jakým je zvládá
- ▶ S trpělivostí, odvahou a zachováním lidskosti, může vést k hlubšímu vnitřnímu růstu
- ▶ Tento výrok neznamena, že člověk má vyhledávat utrpení
- ▶ Že se nemá bránit zlu či nespravedlnosti
- ▶ Spíše říká, že když už utrpení přijde a nelze se mu vyhnout,
- ▶ Může být prožito způsobem, který má duchovní a mravní hodnotu

Smysl utrpení

- ▶ List Židům, 12. kapitola, verše 5-11:
 - ▶ *A zapomněli jste na napomenutí, které vám praví jako synům: ‚Můj synu, nepodceňuj Pánovu výchovu, ani neochabuj, když jsi od něho kárán; neboť **koho Pán miluje, toho vychovává**, a švihá každého, koho přijímá za syna.‘ Snášejte to ke své výchově, **Bůh s vámi zachází jako se syny**. Neboť je nějaký syn, jehož by otec nevychoval? Jste-li však bez výchovy, již se stali účastni všichni, potom jste nemanželské děti, a ne synové. Také v našich tělesných otcích jsme měli vychovatele a měli jsme je v úctě. Nebudeme mnohem více poddáni Otci duchů, abychom žili? Vždyť oni vskutku na krátký čas vychovávali, jak jim připadalo správné, on však k užitku, abychom dostali podíl na jeho svatosti. **Každá výchova se ovšem v tu chvíli nezdá být radostná, ale krušná; potom však vydává pokojné ovoce spravedlnosti těm, kteří jsou jí vycvičeni.***
- ▶ Bůh sám nepůsobí zlo, ale dokáže i důsledky lidského hříchu obrátit k dobru těch, kdo se k Němu obracejí
- ▶ Člověk byl vyhnán z ráje, aby nejedl z stromu života
- ▶ Aby v padlém stavu nežil navěky
- ▶ Důsledky hříchu: namáhavá práce, bolest a nakonec smrt
- ▶ Bůh po pádu člověka neopouští, obléká ho, mluví s ním
- ▶ Zaslibuje porážku nepřítele skrze potomka ženy
- ▶ Vyhnáním z ráje začíná Boží „výchova“ lidstva
- ▶ Bůh touží po obnově původního určení člověka – být obrazem Božím

SHRNUTÍ

- ▶ List Římanům, 8. kapitola, verš 28:
- ▶ *Víme, že těm, kteří milují Boha, všechny věci spolu působí k dobrému, těm, kdo jsou povoláni podle jeho předsevzetí.*
- ▶ Přísloví, 1. kapitola, verš 7:
- ▶ *Počátek poznání je bázeň před Hospodinem, moudrostí a kázní pohrdají hlupáci.*
- ▶ Utrpení může být prostředkem k proměně charakteru
- ▶ Bůh dokáže použít utrpení jako prostředek formování člověka
- ▶ Neznamená to, že člověk má vyhledávat utrpení
- ▶ Že se nemá bránit zlu či nespravedlnosti
- ▶ Spíše jde o to, že když už utrpení přijde a nelze se mu vyhnout,
- ▶ Může být prožito způsobem, který má duchovní a mravní hodnotu (J.A.K.)
- ▶ Musíme se naučit důvěřovat Bohu, protože On nás miluje
- ▶ Nacházet posilu a inspiraci v Pánu Ježíši, On je naším vzorem

